

# Usmernenia pre KA1

V súvislosti s aktuálnou situáciou so šírením koronavírusu (2019-nCoV), rozhodnutiami a [usmerneniami](#) Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky, ako aj opatreniami Úradu verejného zdravotníctva SR sa na národnú agentúru obraciate s otázkami, ako postupovať v tejto situácii pri realizácii mobilit a projektov strategických partnerstiev vo všetkých sektoroch vzdelávania. Z tohto dôvodu národná agentúra programu Erasmus+ pre vzdelávanie a odbornú prípravu pripravila nasledujúce odporúčania.

Dovoľujeme si zároveň upozorniť, že národná agentúra nemá žiadne kompetencie vyjadrovať sa k stupňu rizika nákazy alebo ohrozenia v jednotlivých krajinách, ani poskytnúť jednotné usmernenie pre prebiehajúce či plánované mobility.

Tlačová správa – Koronavírus a dopad na realizáciu Erasmus+ projektov – je zverejnená na [webovej stránke](#) národnej agentúry.

## Obsah

Terminológia.....	3
Školské vzdelávanie a odborné vzdelávanie a príprava.....	3
1. Interné usmernenia.....	3
2. Plánované mobility v blízkej budúcnosti.....	3
3. Prebiehajúce mobility.....	5
4. Virtuálne aktivity (mobility).....	6
5. Zmena trvania zmluvy.....	7
6. Doklady požadované národnou agentúrou.....	7
7. Pozastavenie vykonávania akcie.....	8
Vzdelávanie dospelých.....	9
1. Interné usmernenia.....	9
2. Plánované mobility v blízkej budúcnosti.....	9
3. Uznanie nákladov z dôvodu vyššej moci.....	10
4. Prebiehajúce mobility.....	11
5. Virtuálne aktivity (mobility).....	11
6. Zmena trvania zmluvy.....	12
7. Doklady požadované národnou agentúrou.....	13
8. Pozastavenie vykonávania akcie.....	14

## Terminológia

**vyššia moc:** mimoriadne okolnosti, ktoré znemožňujú alebo výrazne sťažujú plnenie zmluvy

**virtuálna aktivita** (mobilita): náhradná forma realizácie aktivít určených Sprievodcom programu Erasmus+. Fyzická prítomnosť na aktivite v prijímajúcej organizácii sa nahrádza relevantnou formou podporovanou informačnými technológiami v takom prípade, keď fyzická mobilita nie je možná z dôvodu šírenia ochorenia.

## Školské vzdelávanie a odborné vzdelávanie a príprava

### 1. Interné usmernenia

Národná agentúra dôrazne odporúča, aby každý príjemca grantu prijal interné opatrenia zamerané na riadenie rizík. Interné opatrenia musia obsahovať aj informácie o tom, ako bude organizácia riešiť predčasné ukončenie mobility, ako požiadať o odklad mobility, na koho v škole sa majú žiaci (rodičia žiakov)/zamestnanci, ktorí sú vybranými účastníkmi plánovanej mobility alebo už sú v zahraničí, obrátiť v prípade núdze a otázok, so zohľadnením usmernení a rozhodnutí MŠVVaŠ SR, hlavného hygienika SR, zriaďovateľa atď.

### 2. Plánované mobility v blízkej budúcnosti

- a) Z vyššie uvedených usmernení a rozhodnutí MŠVVaŠ SR vyplýva, že až do okamihu zrušenia ich platnosti nie je možné realizovať plánované mobility žiakov a možnosti realizácie mobilít zamestnancov sú obmedzené. Odporúčame:
- **komunikovať** s prijímajúcimi/partnerskými organizáciami vzniknutú situáciu;
  - **informovať národnú agentúru** - prideleného konzultanta back office - o zmenách v realizácii projektu (napr. o zmenách v harmonograme, o zmenách v realizácii aktivít a pod.);
  - **zmeniť termín** plánovaných mobilít, ak si to situácia vyžaduje;
  - v prípade, ak to bude nutné z dôvodu realizácie projektu a za predpokladu súhlasu partnerov s predĺžením doby realizácie projektu, požiadať národnú agentúru o **zmenu zmluvy**.

### **UPOZORNENIE**

V súčasnosti žiadna autorita, vrátane národnej agentúry, **nevie predpovedať**, dokedy bude pretrvávať riziko nákazy koronavírusom. Z tohto dôvodu nie je možné odpovedať na otázky, na ktorý mesiac môžete mobilitu presunúť. Preto odporúčame:

- kontinuálne **komunikujte** so svojimi partnermi, keďže situácia v Európe je veľmi dynamická a mení sa každým dňom;
- v prípade, ak neplánujete predĺžiť trvanie zmluvy, zvolte si **po dohode s partnermi** neskorší termín z tých, čo pripadajú do úvahy;
- **zmeňte cieľovú krajinu/partnera**;
- zabezpečte si taký spôsob dopravy a ubytovania, ktoré Vám v prípade potreby poskytnú **najvýhodnejšie storno**.

**Všetky svoje rozhodnutia ZDOKUMENTUJTE!**

- b) **Uznanie nákladov** už vynaložených na takéto mobility: Národná agentúra bude uznávať po dobu platnosti obmedzení náklady ako „vyššiu moc“, a to nasledovne:

Národná agentúra bude uznávať oprávnené náklady ako „vyššiu moc“, ktoré vznikli:

- počas trvania platnosti obmedzení **v prvej vlne**, t. j. do 12. 6. 2020. Ak sa však vo vysielajúcej/prijímajúcej krajine zmení situácia po tomto dátume a príjemca preukáže túto skutočnosť, bude možné uznať vyššiu moc aj po tomto dátume<sup>1</sup>.
- počas trvania platnosti obmedzení **v druhej vlne**, a to v závislosti od stupňa vzdelania a prijatých rozhodnutí ministra školstva, vedy, výskumu a športu SR o opatreniach pre školy, prípadne platných nariadení vlády SR<sup>2</sup>, opatrení a nariadení hlavného hygienika SR<sup>3</sup> alebo nariadení/opatrení zriaďovateľa.

Aj v takom prípade je však povinnosťou príjemcu grantu postupovať v súlade s čl. II.15 Všeobecných zmluvných podmienok (t. j. informovať národnú agentúru, prijať opatrenia na minimalizáciu škody atď.).

Uznanie nákladov zo strany národnej agentúry bude prebiehať v rôznych modalitách:

- aktivity sa nerealizovali: vynaložené náklady (napr. cestovné, náklady na ubytovanie) v prípade uznania vyššej moci sa budú akceptovať vo výške reálnych nákladov (a to aj v prípade, ak takéto reálne náklady prevyšujú jednotkový príspevok). Formulár žiadosti o uznanie nákladov z dôvodu vyššej moci je zverejnený na [stránkach programu](#);
- aktivity sa presunú/projekt sa predĺži: náklady sa budú uznávať vo výške jednotkového príspevku; v prípade potreby je možné vykonať povolené presuny medzi rozpočtovými kategóriami.

- c) **doklady požadované národnou agentúrou:** bod 6.

- d) **dokedy bude platiť mimoriadny stav/usmernenie:** súčasnosti sa nedá predpovedať, ako dlho bude trvať riziko nákazy, a preto vám národná agentúra neodpovie na otázku, kedy môžete mobility realizovať. Z toho dôvodu odporúčame, aby ste priebežne monitorovali

<sup>1</sup> napríklad: ak sa jedná o rizikovú krajinu, uzatvorenie školy/školského zariadenia na základe pokynu zriaďovateľa a pod.

<sup>2</sup> <https://korona.gov.sk/>

<sup>3</sup> [tu](#)

situáciu doma aj v Európe a predovšetkým komunikovali s partnerskou organizáciou/partnerskými organizáciami. Vo výnimočných situáciách je možné:

- nahraďiť fyzickú mobilitu virtuálnou mobilitou (aktivitou) (bod 4), alebo
- požiadať národnú agentúru o zmenu trvania zmluvy (bod 5).

### 3. Prebiehajúce mobility

#### a) Ako postupovať, ak žiaci prerušili alebo predčasne ukončili mobilitu.

- V prípade predčasného návratu sú uznateľné nasledujúce výdavky (z dôvodu vyššej moci):
  - náklady na cestu (reálne náklady),
  - alikvótna časť individuálnej podpory,
  - organizačná podpora.
- V prípade prerušenia mobility sú uznateľné nasledujúce výdavky:
  - paušálne náklady na cestu (iba jedna cesta),
  - individuálna podpora,
  - organizačná podpora.

#### b) Ako postupovať, ak sú zamestnanci už na mobilite: Podobná situácia môže nastať aj v prípade mobility vašich zamestnancov. Odporúčame komunikovať so svojimi zamestnancami a prijať vhodné opatrenia (napr. s ohľadom na interné opatrenia, na rizikovú oblasť, dĺžku trvania mobility a pod.).

- V prípade predčasného návratu sú uznateľné nasledujúce výdavky (z dôvodu vyššej moci):
  - náklady na cestu (reálne náklady),
  - alikvótna časť individuálnej podpory,
  - poplatky za kurz (maximálne do výšky jednotkového príspevku),
  - organizačná podpora.
- V prípade prerušenia mobility sú uznateľné nasledujúce výdavky:
  - paušálne náklady na cestu (iba jedna cesta),
  - individuálna podpora,
  - organizačná podpora.

V prípade zamestnancov a predčasného ukončenia mobility Vám odporúčame postupovať s porozumením, ako aj v súlade s príslušnou legislatívou (napr. brať do úvahy aj oprávnené záujmy zamestnanca) a rozhodne „nezosobňovať“ takýto predčasný návrat.

#### c) Ako postupovať, ak ste prijímajúcou organizáciou: je nevyhnutné, aby ste priebežne sledovali epidemiologickú situáciu a všetky platné opatrenia Úradu verejného zdravotníctva SR a usmernenia a nariadenia ministra ŠVVaŠ SR. V súlade s týmto je potrebné informovať partnerské organizácie o obmedzeniach, o povinnosti absolvovať povinnú karanténu (ak je to v súlade s opatreniami ÚVZ SR) alebo test, o jej dĺžke, o povinnosti absolvovať testy na COVID-19 v súlade s týmito opatreniami v tých

prípadoch, kde je to relevantné. Zároveň ich informujte o ďalších opatreniach zavedených vo vašej inštitúcii (napr. povinnosť nosiť rúško, dodržiavanie sociálneho odstupu a pod.).

#### 4. Virtuálne aktivity (mobility)

V priebehu realizácie projektu sa môže stať, že napriek všetkým prijatým opatreniam (napr. v podobe zmeny trvania zmluvy, presunu aktivít na neskoršie obdobie, zmenu partnera a pod.) nebude z dôvodu epidemiologických opatrení možné realizovať fyzickú aktivitu.

V takom prípade je možné zmeniť formát aktivity na tzv. virtuálnu aktivitu.

*Podmienkou oprávnenosti realizácie tejto formy aktivít/mobilít je podpis dodatku ku zmluve „Dodatočné finančné a zmluvné pravidlá platné iba pre projekty organizujúce virtuálne aktivity z dôvodu COVID-19“.*

Podmienky toho, kedy a v akom rozsahu je možné realizovať projekt Erasmus+ aj vo forme virtuálnych aktivít, zverejnila národná agentúra v zmluvnej dokumentácii.

V takom prípade platia nasledovné pravidlá:

- Účastník mobility **nemá nárok na grant** za **virtuálnu mobilitu**.
- V prípade virtuálnych (on-line) kurzov organizácia **nemá nárok na poplatok za kurzy**.
- Organizácia **má nárok na organizačnú podporu** za virtuálnu mobilitu.
- Za účelom podpory realizácie virtuálnych aktivít je možný presun finančných prostriedkov **z ktorejkoľvek rozpočtovej kategórie** (individuálna podpora, cestovné náklady, poplatky za kurz, organizačná podpora) **do položky mimoriadne náklady** (nová rozpočtová kategória), maximálne však **10% z danej rozpočtovej kategórie**. Tieto mimoriadne náklady bude možné využiť na nákup/vypožičanie technických pomôcok, respektíve služieb, potrebných na realizáciu virtuálnej mobility. Podmienkou uznania týchto nákladov je podpis dodatku k zmluve.
- Oprávnené mimoriadne náklady predstavujú reálne náklady súvisiace s nákupom/vypožičaním technických pomôcok<sup>4</sup>, resp. služieb<sup>5</sup>, nevyhnutných na zabezpečenie realizácie virtuálneho komponentu mobility. Preukázanie potreby obstarania/vypožičania technických pomôcok, prípadne služieb, a účelnosti takýchto nákladov v súvislosti s virtuálnymi mobilitami je na zodpovednosti príjemcu grantu. Podpornú dokumentáciu predstavujú faktúry, prípadne ďalšie relevantné doklady.
- Rozpočtová kategória „mimoriadne náklady“ umožňuje **refundáciu 75 % z oprávnených reálnych nákladov** vynaložených na nákup pomôcok, respektíve služieb (kúpa PC, web kamery, nákup wifi, nákup licencií k webovým aplikáciám a pod.).
- Vynaložené náklady je potrebné zdokladovať (ako súčasť záverečnej správy): faktúry, účtenky a pod.

<sup>4</sup> Technické pomôcky: môžu predstavovať napr. výpočtová a telekomunikačná technika vrátane materiálu k výpočtovej technike (t. j. „myši“, klávesnice, pamäťové zariadenia a pod.).

<sup>5</sup> Služby: môžu predstavovať napr. softvér a licencie.

- V prípade **účastníkov so špeciálnymi potrebami** je možné – na základe relevantného odôvodnenia a dokumentácie – požiadať o podporu pre takýchto účastníkov tak, aby sa im umožnilo zúčastniť sa na virtuálnych aktivitách (mobilitách). V takom prípade je možné previesť finančné prostriedky z ktorejkoľvek rozpočtovej kategórie do rozpočtovej kategórie „špeciálne potreby“. Takéto náklady musia byť priamo spojené s účastníkmi so špeciálnymi potrebami a vykonávaním virtuálnych aktivít. Podpornú dokumentáciu predstavujú faktúry, prípadne ďalšie relevantné doklady.

## 5. Zmena trvania zmluvy

- a) V súvislosti s opatreniami zakazujúcimi alebo obmedzujúcimi možnosť cestovania a iba v mimoriadnych prípadoch je možné požiadať o predĺženie trvania zmluvy aj nad rámec maximálnej doby. O predĺženie nad 24 mesiacov môžu požiadať iba projekty z výzvy 2018 a výzvy 2019 za stanovených podmienok. .
- b) Prijímateľ musí požiadať národnú agentúru o túto zmenu písomne na formulári zverejnenom na stránke národnej agentúry v zmluvnej dokumentácii.
- c) Žiadosť o zmenu zmluvy (výhradne v súvislosti na situáciu vyplývajúcu pandémie) bude akceptovaná **jednostranným dodatkom**.
- d) So zmenou zmluvy musia súhlasiť všetci partneri.
- e) V prípade **preukázateľného plánovania zmeny zmluvy** bude národná agentúra posudzovať žiadosti o predĺženie zmluvy podané aj po tomto termíne ako relevantné (preukázateľné plánovanie je doložené napr. prostredníctvom listovej alebo e-mailovej komunikácie s partnermi s relevantnými dátumami pred 12. 6. 2020 a v nadväznosti na „druhú vlnu“ pandémie).
- f) Možnosť predĺžiť zmluvu štandardným obojstranným dodatkom až do maximálnej dĺžky projektu stanovenej v Sprievodcovi programu Erasmus+ platnej pre danú akciu zostáva nezmenená. Žiadosť je potrebné podať na hlavičkovom papieri školy a originál žiadosti podpísaný štatutárnym zástupcom zaslať na adresu národnej agentúry.

## 6. Doklady požadované národnou agentúrou

Národná agentúra **je povinná** vyžadovať od príjemcov projektov doklady:

1. v prípade preukázania „vyššej moci“:

- a) národná agentúra bude akceptovať usmernenia a rozhodnutia MŠVVaŠ SR (t. j. v obdobiach, kedy boli relevantné usmernenia a rozhodnutia zverejnené na stránkach MŠVVaŠ SR ako dôkaz vyššej moci, resp. obmedzenia).

### **UPOZORNENIE**

*Toto usmernenie neznamena, že nie ste povinní prijať všetky preventívne opatrenia a úsilie, ktoré majú viesť k zabráneniu vzniku okolností smerujúcich k nedodržaniu zmluvných podmienok alebo k minimalizácii dopadov na realizáciu aktivít. Medzi tieto preventívne opatrenia patria aj už spomínané zmeny termínov realizácie mobilit/aktivít, alternatívne riešenia (napr. organizovanie virtuálnych konferencií, e-learningu atd.), predĺženie trvania zmluvy a pod.*

b) **do 9. 3. 2020 a od 12. 6. 2020** a v nadväznosti na usmernenia/opatrenia vo vzťahu k „druhej vlne“ je potrebné predkladať iné doklady preukazujúce vyššiu moc (napr. nariadenia/usmernenia zriaďovateľa, ktoré explicitne zakazujú vycestovanie žiakov, zamestnancov a pod.; screenshotov stránky MZVaEZ SR ako dôkaz, že mobilita sa mala uskutočniť v rizikovej oblasti **v relevantnej dobe**, písomná informácia od prijímajúcej/partnerskej organizácie, že takýto zákaz bol vydaný v cieľovej krajine; písomná informácia od prijímajúcej/partnerskej organizácie, že v plánovanom termíne bude táto organizácia z dôvodu nákazy uzatvorená; hromadné vyhlásenia zákonných zástupcov žiakov/v prípade plnoletosti žiakov, že sa odmietajú z dôvodu obáv zúčastniť mobility aktivity a pod.).

2. V prípade **žiadosti o zmenu trvania zmluvy**: je potrebné predložiť podpornú dokumentáciu (napr. elektronická komunikácia s partnermi, súhlasné listy a pod.) vrátane formuláru žiadosti, ktorý je zverejnený na webových stránkach programu Erasmus+.
3. V prípade **žiadosti o zvýšenie grantu**: žiadosť, výpočet zostatku, výpočet požadovanej sumy. Pred podaním žiadosti vopred informujte svojho konzultanta back-office, ktorý vám poradí, ako postupovať.
4. V prípade **zmeny formátu aktivity** (fyzická mobilita sa mení na virtuálne aktivity): obojstranne podpísaný dodatok k zmluve.

## 7. Pozastavenie vykonávania akcie

Niektorí z vás sa zaujímajú o možnosť aplikovania časti II.16 – Pozastavenie vykonávania akcie všeobecných zmluvných podmienok. Tento postup je možný, ale neodporúčaný, a to z dôvodu, že v takom prípade nie je možné nárokovať si žiadnu finančnú podporu po dobu, kedy je realizácia projektu pozastavená. Národná agentúra skôr odporúča, aby sa – tam, kde je to možné – využila možnosť predĺženia zmluvy, kedy budete môcť realizovať iné aktivity (v podobe zmiešanej mobility žiakov, e-learningu, videokonferencií a pod.).

Nezabudnite však, že v oboch prípadoch je potrebné predložiť písomnú a zdôvodnenú žiadosť národnej agentúre.



## Vzdelávanie dospelých

Vzhľadom k tomu, že uvedené **usmernenia** a rozhodnutia MŠVVaŠ SR sa vzťahujú iba na školy a školské zariadenia, ktoré má kompetencie riadiť rezort školstva, mnohé z vyššie uvedených odporúčaní sa nebudú vzťahovať na projekty realizované v sektore vzdelávania dospelých. Národná agentúra preto pripravila niekoľko odporúčaní pre inštitúcie realizujúce tento typ projektov.

### 1. Interné usmernenia

Národná agentúra dôrazne odporúča, aby každý príjemca grantu prijal interné opatrenia zamerané na riadenie rizík. Interné opatrenia musia obsahovať aj informácie o tom, ako bude organizácia riešiť predčasné ukončenie mobility, ako požiadať o odklad mobility, na koho sa majú účastníci mobilít alebo nadnárodných aktivít obrátiť v prípade núdze a otázok, so zohľadnením usmernení hlavného hygienika SR, usmerneniami VÚC, MZVaEZ SR atď.

### 2. Plánované mobility v blízkej budúcnosti

Vyhlásenie mimoriadnej situácie, resp. núdzového stavu, môže mať predpokladané dopady aj na projekty v sektore vzdelávania dospelých (napr. zákaz organizovania hromadných podujatí).

V súčasnosti je možné realizovať mobility zamestnancov. Vzhľadom na neustále sa meniacu situáciu však naďalej odporúčame:

- **komunikovať** s prijímajúcimi/partnerskými organizáciami stav;
- **informovať národnú agentúru** - prideleného konzultanta back office - o zmenách v realizácii projektu (napr. o zmenách v harmonograme, o zmenách v realizácii aktivít a pod.);
- tam, kde je to možné, **zmeniť termín** plánovaných mobilít, ak si to situácia vyžaduje;
- v prípade, ak to bude nutné z dôvodu realizácie projektu a za predpokladu súhlasu partnerov s predĺžením doby realizácie projektu, požiadať národnú agentúru **o zmenu trvania zmluvy**.
- Postupujete podľa nariadení vydaných buď príslušným rezortom (napr. MK SR), VÚC, mestom a podobne, a to najmä v oblasti organizovania aktivít, kde sa predpokladá vyššia účasť.
- Naďalej sledujete cestovné odporúčania MZVaEZ SR, stránky WHO, ÚVZ SR atď., ale aj s partnerskými organizáciami, ktoré vás majú informovať o vývoji v krajine/regióne/oblasti.
- Posúdenie rizika a rozhodnutie nie je v kompetencii národnej agentúry, ale spočíva na vás a účastníkoch mobilít/aktivít.

#### **UPOZORNENIE**

*V súčasnosti žiadna autorita, vrátane národnej agentúry, **nevie predpovedať**, dokedy bude pretrvávajúť riziko nákazy koronavírusom. Z tohto dôvodu nie je možné odpovedať na otázky, či máte mobilitu presunúť napr. na apríl alebo na máj. Preto odporúčame:*

- *kontinuálne komunikujte so svojimi partnermi, keďže situácia v Európe je veľmi dynamická a mení sa každým dňom;*
- *v prípade, ak neplánujete predĺžiť trvanie zmluvy, zvolte si **po dohode s partnermi** neskorší termín z tých, čo pripadajú do úvahy;*
- *komunikujte s účastníkmi mobility o situácii prostredníctvom všetkých dostupných prostriedkov (e-mail, web stránka, telefonicky) a informujte ich o všetkých možnostiach, ktoré majú, ako aj o povinnostiach z ich strany.*

**Všetky svoje rozhodnutia ZDOKUMENTUJTE!**

### 3. Uznanie nákladov z dôvodu vyššej moci

Národná agentúra bude uznávať oprávnené náklady ako „vyššiu moc“, ktoré vznikli:

- a) počas trvania platnosti obmedzení **v prvej vlne**, t. j. do 12. 6. 2020. Ak sa však vo vysielajúcej/prijímajúcej krajine zmení situácia po tomto dátume a príjemca preukáže túto skutočnosť, bude možné uznať vyššiu moc aj po tomto dátume<sup>6</sup>.
- b) počas trvania platnosti obmedzení **v druhej vlne**, a to v závislosti od platných nariadení vlády SR<sup>7</sup> alebo opatrení a nariadení hlavného hygienika SR<sup>8</sup>.

Povinnosťou príjemcu grantu je postupovať v súlade s čl. II.15 Všeobecných zmluvných podmienok (t. j. informovať národnú agentúru, prijať a preukázať opatrenia na minimalizáciu škody atď.).

Uznanie nákladov zo strany národnej agentúry bude prebiehať v rôznych modalitách:

- **projektové aktivity sa nerealizovali:** vynaložené náklady (napr. cestovné, náklady na ubytovanie, náklady na poistenie) v prípade uznania vyššej moci sa budú akceptovať vo výške reálnych nákladov (a to aj v prípade, ak takéto reálne náklady prevyšujú jednotkový príspevok) Formulár žiadosti o uznanie nákladov z dôvodu vyššej moci je zverejnený na [stránkach programu](#).;
- **projektové aktivity sa presunú/projekt sa predĺži:** náklady sa budú uznávať vo výške jednotkového príspevku (v prípade zmeny formátu aktivít si preštudujte bod 4); v prípade potreby je možné vykonať povolené presuny medzi rozpočtovými kategóriami (bod 5).

#### **UPOZORNENIE**

*Uznanie nákladov z dôvodu vyššej moci nevedie k navýšeniu celkovej schválenej sumy grantu!*

- a) **doklady požadované národnou agentúrou:** bod 6.
- b) **dokedy bude platiť mimoriadny stav:** v súčasnosti sa nedá predpovedať, ako dlho bude trvať riziko nákazy, a preto vám národná agentúra neodpovie na otázku, kedy môžete mobility realizovať. Z toho dôvodu odporúčame, aby ste priebežne **monitorovali situáciu** doma aj

<sup>6</sup> napríklad: ak sa jedná o rizikovou krajinu, uzatvorenie školy/školského zariadenia na základe pokynu zriaďovateľa a pod.

<sup>7</sup> <https://korona.gov.sk/>

<sup>8</sup> [tu](#)

v Európe a predovšetkým **komunikovali** s partnerskou organizáciou/partnerskými organizáciami. Vo výnimočných situáciách je možné:

- nahradíť fyzickú mobilitu virtuálnou mobilitou (aktivitou) (bod 4), alebo
- požiadali národnú agentúru o zmenu trvania zmluvy (bod 5).

#### 4. Prebiehajúce mobility

a) **Ako postupovať, ak sú účastníci už na mobilite:** V súčasnosti je možné, aby sa zamestnanci vašej inštitúcie zúčastnili na mobilitách. Samozrejme, že sa môže stať, že sa v prijímajúcej krajine zmení stav. V takom prípade je možné, aby zamestnanci prerušili alebo predčasne ukončili mobilitu.

- V prípade predčasného návratu sú uznateľné nasledujúce výdavky z dôvodu vyššej moci:
  - náklady na cestu (reálne náklady),
  - alikvótna časť individuálnej podpory,
  - poplatky za kurz (maximálne do výšky jednotkového príspevku),
  - organizačná podpora.
- V prípade prerušenia mobility sú uznateľné nasledujúce výdavky:
  - paušálne náklady na cestu (iba jedna cesta),
  - individuálna podpora,
  - organizačná podpora.

b) **Ako postupovať, ak ste prijímajúcou organizáciou:** je nevyhnutné, aby ste priebežne sledovali epidemiologickú situáciu a všetky platné opatrenia Úradu verejného zdravotníctva SR. V súlade s týmito opatreniami je potrebné informovať partnerské organizácie o povinnosti absolvovať povinnú karanténu (ak je to v súlade s opatreniami ÚVZ SR), o jej dĺžke, o povinnosti absolvovať testy na COVID-19 v súlade s týmito opatreniami v tých prípadoch, kde je to relevantné. Zároveň ich informujte o ďalších opatreniach zavedených vo vašej inštitúcii (napr. povinnosť nosiť rúško, dodržiavanie sociálneho odstupu a pod.).

#### 5. Virtuálne aktivity (mobility)

V priebehu realizácie projektu sa môže stať, že napriek všetkým prijatým opatreniam (napr. v podobe zmeny trvania zmluvy, presunu aktivít na neskoršie obdobie, zmenu partnera a pod.) nebude z dôvodu epidemiologických opatrení možné realizovať fyzickú aktivitu.

V takom prípade je možné zmeniť formát aktivity na tzv. virtuálnu aktivitu.

*Podmienkou oprávnenosti realizácie tejto formy aktivít/mobilit je podpis dodatku ku zmluve „Dodatočné finančné a zmluvné pravidlá platné iba pre projekty organizujúce virtuálne aktivity z dôvodu COVID-19“.*

Podmienky toho, kedy a v akom rozsahu je možné realizovať projekt Erasmus+ aj vo forme virtuálnych aktivít, zverejnila národná agentúra v zmluvnej dokumentácii.

V takom prípade platia nasledovné pravidlá:

- Účastník mobility **nemá nárok na grant** za virtuálnu mobilitu.

- V prípade virtuálnych (on-line) kurzov organizácia **nemá nárok na poplatok za kurzy**.
- Organizácia **má nárok na organizačnú podporu** za virtuálnu mobilitu.
- Za účelom podpory realizácie virtuálnych aktivít je možný presun finančných prostriedkov **z ktorejkoľvek rozpočtovej kategórie** (individuálna podpora, cestovné náklady, poplatky za kurz, organizačná podpora) **do položky mimoriadne náklady** (nová rozpočtová kategória), maximálne však **10% z danej rozpočtovej kategórie**. Tieto mimoriadne náklady bude možné využiť na nákup/vypožičanie technických pomôcok, respektíve služieb, potrebných na realizáciu virtuálnej mobility. Podmienkou uznania týchto nákladov je podpis dodatku k zmluve.
- Oprávnené mimoriadne náklady predstavujú reálne náklady súvisiace s nákupom/vypožičaním technických pomôcok<sup>9</sup>, resp. služieb<sup>10</sup>, nevyhnutných na zabezpečenie realizácie virtuálneho komponentu mobility. Preukázanie potreby obstarania/vypožičania technických pomôcok, prípadne služieb, a účelnosti takýchto nákladov v súvislosti s virtuálnymi mobilitami je na zodpovednosti príjemcu grantu. Podpornú dokumentáciu predstavujú faktúry, prípadne ďalšie relevantné doklady.
- Rozpočtová kategória „mimoriadne náklady“ umožňuje **refundáciu 75 % z oprávnených reálnych nákladov** vynaložených na nákup pomôcok, respektíve služieb (kúpa PC, web kamery, nákup wifi, nákup licencií k webovým aplikáciám a pod.).
- Vynaložené náklady je potrebné zdokladovať (ako súčasť záverečnej správy): faktúry, účtenky a pod.
- V prípade **účastníkov so špeciálnymi potrebami** je možné – na základe relevantného odôvodnenia a dokumentácie – požiadať o podporu pre takýchto účastníkov tak, aby sa im umožnilo zúčastniť sa na virtuálnych aktivitách (mobilitách). V takom prípade je možné previesť finančné prostriedky z ktorejkoľvek rozpočtovej kategórie do rozpočtovej kategórie „špeciálne potreby“. Takéto náklady musia byť priamo spojené s účastníkmi so špeciálnymi potrebami a vykonávaním virtuálnych aktivít. Podpornú dokumentáciu predstavujú faktúry, prípadne ďalšie relevantné doklady.

## 6. Zmena trvania zmluvy

- a) V súvislosti s opatreniami zakazujúcimi alebo obmedzujúcimi možnosť cestovania a iba v mimoriadnych prípadoch je možné požiadať o predĺženie trvania zmluvy aj nad rámec maximálnej doby. O predĺženie nad 24 mesiacov môžu požiadať iba projekty z výzvy 2018 a výzvy 2019 za stanovených podmienok.
- b) Prijímateľ musí požiadať národnú agentúru o túto zmenu písomne na formulári zverejnenom na stránke národnej agentúry v zmluvnej dokumentácii.
- c) Žiadosť o zmenu zmluvy (výhradne v súvislosti na situáciu vyplývajúcu pandémie) bude akceptovaná **jednostranným dodatkom**.

<sup>9</sup> Technické pomôcky: môžu predstavovať napr. výpočtová a telekomunikačná technika vrátane materiálu k výpočtovej technike (t. j. „myši“, klávesnice, pamäťové zariadenia a pod.).

<sup>10</sup> Služby: môžu predstavovať napr. softvér a licencie.

- d) So zmenou zmluvy musia súhlasiť všetci partneri.
- e) V prípade **preukázateľného plánovania zmeny zmluvy** bude národná agentúra posudzovať žiadosti o predĺženie zmluvy podané aj po tomto termíne ako relevantné (preukázateľné plánovanie je doložené napr. prostredníctvom listovej alebo e-mailovej komunikácie s partnermi s relevantnými dátumami spred 12. 6. 2020 alebo po zavedení obmedzení počas druhej vlny).
- f) Možnosť predĺžiť zmluvu štandardným obojstranným dodatkom až do maximálnej dĺžky projektu stanovenej v Sprievodcovi programu Erasmus+ platnej pre danú akciu zostáva nezmenená. Žiadosť je potrebné podať na hlavičkovom papieri školy a originál žiadosti podpísaný štatutárnym zástupcom zaslať na adresu národnej agentúry.

## 7. Doklady požadované národnou agentúrou

Národná agentúra **je povinná** vyžadovať od príjemcov projektov doklady:

1. v prípade preukázania „vyššej moci“:

- a) národná agentúra bude akceptovať usmernenia a rozhodnutia Vlády SR a/alebo Hlavného hygienika SR.

### **UPOZORNENIE**

*Toto usmernenie neznamena, že nie ste povinní prijať všetky preventívne opatrenia a úsilie, ktoré majú viesť k zabráneniu vzniku okolností smerujúcich k nedodržaniu zmluvných podmienok alebo k minimalizácii dopadov na realizáciu aktivít. Medzi tieto preventívne opatrenia patria aj už spomínané zmeny termínov realizácie mobilit/aktivít, alternatívne riešenia (napr. organizovanie virtuálnych konferencií, e-learningu atď.), predĺženie trvania zmluvy a pod.*

- b) **do 9. 3. 2020 a od 12. 6. 2020** a v nadväznosti na usmernenia/opatrenia vo vzťahu k „druhej vlne“ je potrebné predkladať iné doklady preukazujúce vyššiu moc (napr. nariadenia/usmernenia zriaďovateľa, ktoré explicitne zakazujú vycestovanie žiakov, zamestnancov a pod.; screenshotov stránky MZVaEZ SR ako dôkaz, že mobilita sa mala uskutočniť v rizikovej oblasti **v relevantnej dobe**, písomná informácia od prijímajúcej/partnerskej organizácie, že takýto zákaz bol vydaný v cieľovej krajine; písomná informácia od prijímajúcej/partnerskej organizácie, že v plánovanom termíne bude táto organizácia z dôvodu nákazy uzatvorená; hromadné vyhlásenia zákonných zástupcov žiakov/v prípade plnoletosti žiakov, že sa odmietajú z dôvodu obáv zúčastniť mobility aktivity a pod.).
6. V prípade **žiadosti o zmenu trvania zmluvy**: je potrebné predložiť podpornú dokumentáciu (napr. elektronická komunikácia s partnermi, súhlasné listy a pod.) vrátane formuláru žiadosti, ktorý je zverejnený na webových stránkach programu Erasmus+.

7. V prípade **žiadosti o zvýšenie grantu**: žiadosť, výpočet zostatku, výpočet požadovanej sumy. Pred podaním žiadosti vopred informujte svojho konzultanta back-office, ktorý vám poradí, ako postupovať.
8. V prípade **zmeny formátu aktivity** (fyzická mobilita sa mení na virtuálne aktivity): obojstranne podpísaný dodatok k zmluve.

## 8. Pozastavenie vykonávania akcie

Niektorí z vás sa zaujímajú o možnosť aplikovania časti II.16 – Pozastavenie vykonávania akcie všeobecných zmluvných podmienok. Tento postup je možný, ale neodporúčaný, a to z dôvodu, že v takom prípade nie je možné nárokovať si žiadnu finančnú podporu po dobu, kedy je realizácia projektu pozastavená. Národná agentúra skôr odporúča, aby sa – tam, kde je to možné – využila možnosť predĺženia zmluvy, kedy budete môcť realizovať iné aktivity (v podobe zmiešanej mobility žiakov, e-learningu, videokonferencií a pod.).

Nezabudnite však, že v oboch prípadoch je potrebné predložiť písomnú a zdôvodnenú žiadosť národnej agentúre.